

På årets Økseløb tager vi på valsen som Navere og rejser gennem forskellige lande i Europa, hvor vi skal udføre godt håndværk.

Lidt historie om Naverne:

I helt gamle dage kunne man ikke blive håndværksmester uden først at **gå på valsen**. Når man var udlært og havde fået sit svendebrev, kunne man søge om optagelse i et laug for sit fag. Hvis man blev godkendt, fik man laugets velsignelse til at gå på valsen, altså rejse rundt og arbejde i Europa, i 3 år og 1' dag.

Håndværkere fra de skandinaviske lande dvs. Danmark, Norge og Sverige, der drager på valsen, bliver kaldt Navere.

Når man starter på valsen må man ikke eje noget, være gift eller fyldt 30 år. Som forberedelse til turen skal man lave sin egen vandrestok af en naturgren – kaldet en **Stenz**. Tøj og det vigtigste værktøj bærer man i en **Charlie** (bylt) lavet af store tørklæder.

Man kan altid kende en Naver på hans **Kluft** (tøj), der består af en **Staude** (hvid flipløs skjorte) med **Ehrbarkeit** (slips), sort vest, bukser med svaj, en sort jakke og en **Slaphut** – en bredskygget hat, som man kun tager af, når man sover og spiser varm mad.

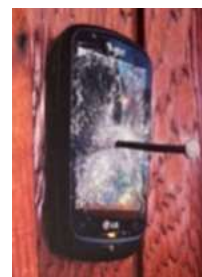
Derudover fik man en ørering i det venstre øre. Den skulle bruges til Færgemanden, hvis man døde på turen.

Når en Naver drager afsted på valsen, starter han med at kravle over byskiltet i den by, som han kommer fra.

Når man kommer frem til en ny by/land, spørger man efter arbejde hos en mester indenfor fag. Man skal vise sin vandrebog og sige sin hilsen eller remse, kaldet en **Grüss**. Den er hemmelig og ingen andre må kende den!

Inden man rejser videre skriver mester en udtalelse i bogen og sætter et stempel, så man kan bevise, at man er en god håndværker.

Hvis der ikke er noget arbejde til en, kan man få et måltid mad og husly et døgn, inden man tager videre. Man må ikke blive i samme by længere end 6 måneder. Så skal man rejse videre, og når man ikke har flere penge, er man er nødt til at finde et arbejde i en ny by.

Overnatning

En Naver overnatter hos sin mester, på et herberg eller i den fri natur.

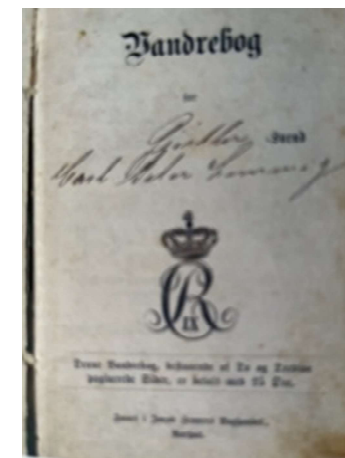
Man må ikke have nogen form for teknik med sig på turen. HVIS det er nødvendigt af en særlig grund opbevares teknikken hos mester.

Spejdere og FDFérne har mange fælles værdier med Naverne. F.eks. er Naverne altid parat til at hjælpe hinanden, selv om de ikke kender hinanden. De vægter fællesskabet meget højt og er rigtig gode til at samarbejde. De finder på løsninger og få ting fremstillet, selvom det kan være svært.

En gang naver, altid naver!

En vigtig del af Naverens liv er hygge og samvær med andre rejsende. Derfor er det vigtigt med gode Naverhuler, hvor man kan mødes og snakke med ligesindede fra andre håndværkslaug.

Ref.: Billederne er gengivet med tilladelse fra Suzi Elena Apelgren, forfatter til bogen *Med håndværkerne på valsen*.

Følgende grupper fra FDF og spejdere kan deltage:

- 3 – 6 årige deltager som skræddere
- 6 – 7 årige (0.1. kl.) er pottemagere
- 8 - 9 årige (2-3 kl.) er snedkere
- 10 – 12 årige (4-5 kl.) er murere
- 12 – 16 årige (6-9 kl.) er rebslagere
- 16 – 25 årige er stenhuggere

For at komme med, skal I lave følgende foropgave

Skræddere, pottemagere, snedkere og murere:

- Lave en bylt hver af et tørklæde til deres madpakke.
- Lave patruljens egen Grüss (husk den er hemmelig!)

Rebslagere:

- En Charlie pr person efter eget valg indeholdende eget Habengut
- En Stenz pr. person

Patruljen skal lave egen hemmelige Grüss.

Stenhuggere:

- Det samme som rebslagerne. Dog er kravene til Charlieen at den skal laves af 3 tørklæder på hver 80 x 80 cm, som man selv har dekoreret. Mål for den midterste del af Charlieen: 30 cm tyk og 70 cm lang. Må kun indeholde eget Habengut (skal pakkes ud i overværelse af en gildebror)
- I skal overnatte som en Naver.

Der gives point for foropgaverne.

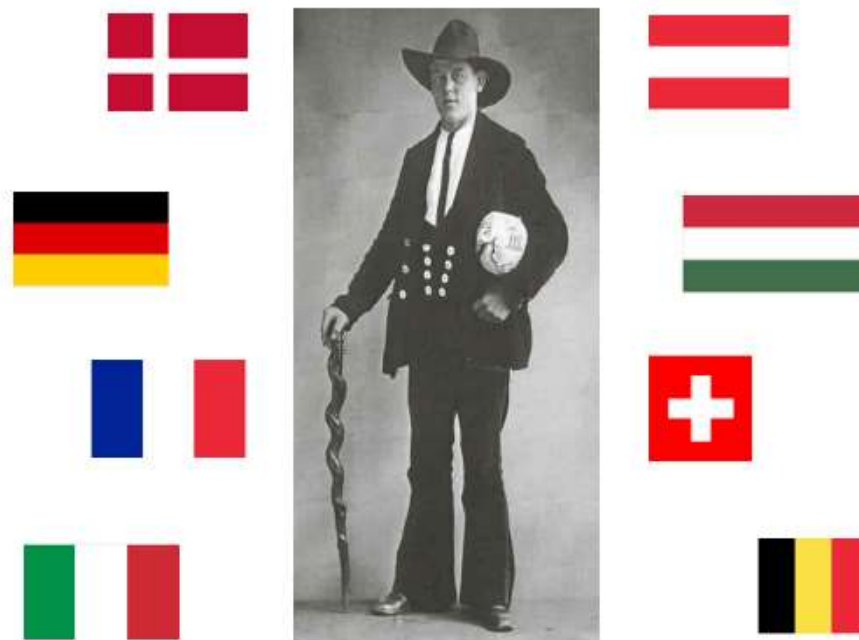
Lejropgaver for Rebslagere og Stenhuggere:

- Indgangsportalen skal være et byskilt
  - Et køkkenbord
  - 2 festlige retter mad fra et af de lande, som I skal besøge
- Udover ovenstående skal alle bidrage til opbygning af den fælles Naverhule. Vær beredt! - mestrene fastsætter opgaverne.

Kontaktpersoner i forbindelse med Økseløbet 2022

Karen Egholm   21472192
Marianne Frandsen   23394349

NAVER POSTEN

KALDER ALLE SPEJDERE OG FDF'ER

TIL EN TUR PÅ VALSEN

DEN 3. OG 4. SEPTEMBER 2022

SCT. GEORGS GILDERNES ØKSELØB